

RAADSINFORMATIEBRIEF

15R.00040

gemeente
WOERDEN**Van** : college van burgemeester en wethouders**Datum** : 27 januari 2015**Portefeuillehouder(s)** : wethouder Koster**Portefeuille(s)** : Onderwijs, Zorg & Welzijn**Contactpersoon** : G. Kraaijkamp**Tel.nr.** : 0620094919**E-mailadres** : kraaijkamp.g@woerden.nl**Onderwerp:**

Voortgang Begroting Ferm Werk 2015.

Kennisnemen van:

De voortgang van het opstellen van de begroting Ferm Werk 2015.

Inleiding:

Eerder is aan de raad toegezegd dat de begroting Ferm Werk 2015 samen met de dienstverleningsovereenkomst (DVO) Ferm werk 2015 (de bijlage met de resultaatafspraken, kpi's) kan worden behandeld in de vergadering van de commissie Welzijn op 4 februari 2015. Tijdens de commissievergadering van 19 januari 2015 is door de portefeuillehouder mondeling meegedeeld dat die toezegging niet kan worden nagekomen. Het is het Dagelijks Bestuur van Ferm Werk nog niet gelukt een begroting op te stellen. In deze raadsinformatiebrieven geven wij inzicht in de oorzaak daarvan en in de stand van zaken.

Kernboodschap:

Zoals vermeld lukt het ons niet de raad nu een begroting Ferm Werk 2015 voor te leggen met een concept zienswijze. Op dit moment wordt in verschillende gremia waaronder het Dagelijks Bestuur gesproken over meerdere scenario's die van elkaar verschillen wat betreft de te bereiken resultaten en de inzet van instrumenten en daarmee ook wat betreft de inzet van financiële middelen (de rijksbijdrage en de gemeentelijke bijdrage) (zie bijlage). Hieronder wordt inzicht gegeven in de redenen van de vertraging.

Waarom vertraging?

In de jaarplanning is opgenomen dat de DVO en de begroting Ferm Werk van een bepaald jaar worden opgesteld in het jaar daarvoor. Om dat te kunnen doen moet duidelijkheid bestaan over een aantal zaken. De in Ferm Werk deelnemende gemeenten moeten tijdig een strategische visie Participatie, Werk & Inkomen (PWI) hebben opgesteld en tijdig hebben bepaald welke financiële middelen zij daarvoor willen inzetten. Daarvoor is het noodzakelijk dat de wettelijke kaders duidelijk zijn en dat er inzicht bestaat in de (opbouw van de) rijksbudgetten.

Voor 2015 waren voorgaande voorwaarden onvoldoende (tijdig) aanwezig. De invoering van de Participatiewet gaat nog gepaard met de nodige onduidelijkheden over de inhoudelijke en financiële kaders. Het regionale werkbodrijf, de Utrechtse Werktafel, heeft nog geen afspraken gemaakt over de uniforme

wijze waarop in de regio zal worden voldaan aan de taakstelling garantiebanen en (in dit eerste jaar na invoering) er bestaat behoorlijke onzekerheid over de te verwachten aantallen.

Het voorgaande heeft er toe geleid dat de gemeentelijke visies (voor Woerden de bijlage bij het integraal beleidsplan sociaal domein) minder concreet zijn dan wenselijk. Deze visies zijn wel vertaald in resultaatafspraken in de DVO 2015 maar nog niet in de inzet van concrete re-integratie-instrumenten. Met name keuzes ten aanzien van deze instrumenten en de financiële consequenties daarvan, zijn opgenomen in de verschillende scenario's (zie bijlage).

Los van het voorgaande hebben wij helaas ook moeten constateren dat het opstellen van de DVO en de begroting meer tijd en inspanning hebben vereist dan de verwachting was. Het gaat daarbij om een gezamenlijk leerproces van Ferm Werk en de deelnemende gemeenten waarbij bijvoorbeeld aan de orde is in hoeverre moet worden gestreefd naar uniformiteit van beleid en uitvoering. Dat proces verloopt positief maar kost meer tijd dan verwacht. Dat proces zal in de komende jaren sneller kunnen verlopen.

Inhoudelijk is van belang dat in 2014 is gebleken dat het aantal uitkeringen zich ongunstig ontwikkelde. Daarnaast bleef de (met WSW en WWB) gerealiseerde netto toegevoegde waarde achter bij de begroting. In de rapportages Q2 en Q3 was de prognose dat deelnemende gemeenten extra zouden moeten bijbetalen. De verwachtingen voor 2015 zijn, in het verlengde hiervan, dat het BUIG-budget opnieuw veruit onvoldoende zal zijn om de te verwachten uitkeringen te kunnen betalen als het beleid ongewijzigd blijft. Dit is aanleiding geweest om te onderzoeken op welke wijze extra inspanningen kunnen worden verricht om het aantal uitkeringen te kunnen beperken. Dat onderzoek kost tijd en is nog niet volledig afgerond. Vooralsnog heeft het geleid tot verschillende scenario's die als zeer voorlopig moeten worden beschouwd.

Vervolg:

Wij realiseren ons dat het deze Rib met bijlage slechts een zeer voorlopig inzicht geeft. Wij werken er naar toe om tijdens de commissievergadering van 1 april een begroting Ferm Werk 2015 met de raad te kunnen bespreken. Wij zullen een concept zienswijze voorleggen. De raad kan naar aanleiding daarvan wensen en bedenkingen indienen die tot een definitieve zienswijze van het college leiden. Deze wordt vervolgens ter kennis gesteld van het Algemeen Bestuur van Ferm Werk die de begroting Ferm Werk 2015 zal vaststellen. Ondertussen kunnen wij de commissievergadering op 4 februari gebruiken om van gedachten te wisselen over de DVO 2015 en keuzes die ten aanzien daarvan kunnen worden gemaakt.

Bijlagen:

1. 15i.00283 - Informatie over de scenario's die in bespreking zijn met betrekking tot de begroting Ferm Werk 2015

De secretaris

drs. M.H.J. van Kruijsbergen

De burgemeester

V.J.H. Molkenboer

15i.00283

Informatie over de scenario's die in bespreking zijn met betrekking tot de begroting Ferm Werk 2015

bijlage bij raadsinformatiebrief 15R.00040 betreffende Voortgang begroting Ferm Werk 2015

De scenario's

Uitgangspunt bij het opstellen van de scenario's is de prognose dat het aantal bijstandsuitkeringen autonoom groeit met 2,25%. Zonder aanscherping van het beleid zorgen economische ontwikkelingen voor een stijging van het bestand met dit percentage. Daarnaast is er sprake van een extra stijging door de opgehoogde taakstelling statushouders (het huisvesten van toegelaten asielzoekers). Voor Woerden wordt gerekend op 30 extra bijstandsuitkeringen naar aanleiding van de verhoogde taakstelling.

Wat betreft het rijksbudget BUIG (het i-deel) is voor 2015 sprake van een nieuw verdeelmodel. Het beschikbare landelijke rijksbudget wordt op basis van aangepaste factoren verdeeld over de gemeenten. Voor Woerden heeft dat als effect dat het rijksbudget ruim € 40.000,= lager is dan het budget in 2014. Deze verlaging en de aangegeven toename van het bestand leidt (bij ongewijzigd beleid) tot een fors tekort op het i-deel.

Er zijn door Ferm Werk drie scenario's doorgerekend (de aanduiding B, C, A. wordt door Ferm Werk gehanteerd, daarom wordt die hieronder overgenomen):

Scenario B.: dit scenario gaat uit van ongewijzigd beleid wat betreft de instroom. Er worden geen extra inspanningen verricht om de instroom te beperken. Reguliere instrumenten worden ingezet ten behoeve van re-integratie. In beperkte mate wordt geïnvesteerd in het bevorderen van extra uitstroom. Naar verwachting stijgt het aantal uitkeringen in 2015 van 511 naar 561. Een deel van de stijging (30 uitkeringen) wordt veroorzaakt door de extra taakstelling statushouders die voor Woerden geldt in 2015.

Scenario C.: dit scenario is gebaseerd op de vangnetconstructie die in 2015 bestaat ten aanzien van het BUIG-budget. Daarbij is sprake van een maximaal eigen risico voor gemeenten. Meerkosten worden door het rijk vergoed. De redenering in scenario C is dat het daarom niet uitmaakt op het bestand weinig of veel toeneemt. Er kan dus voor worden gekozen inspanningen om het bestand te verminderen, te beperken, hetgeen gepaard gaat met een daling van de uitvoeringskosten. Dit scenario moet worden gezien als niet realistisch omdat de verwachting is dat het eigen risico in 2016 naar boven zal worden bijgesteld. Nu desinvesteren in de uitvoering heeft in 2016 verstrekking negatieve gevolgen. Scenario C. wordt hieronder om die reden verder buiten beschouwing gelaten.

Scenario A.: dit scenario is een ambitieus scenario. Het gaat er vanuit dat in 2015 extra inspanningen resulteren in een daling van het bestand tot het aantal waarvoor het rijksbudget toereikend is (break even). Scenario A gaat uit van een daling van 511 naar 457 uitkeringen waarbij rekening is gehouden met de ophoging taakstelling statushouders.

Voor zowel scenario A als scenario B geldt dat ze zo realistisch en voorzichtig mogelijk zijn opgesteld. Er is rekening gehouden met een lagere NTW dan in 2014 en met een tekort bij de kringloopwinkels. De kosten van extra inspanningen in 2015 zijn volledig meegenomen terwijl de daarmee te realiseren besparingen voor de helft zijn meegenomen omdat ze in de loop van het jaar ontstaan. Als het goed is werken de besparingen in 2016 en verder dus dubbel door.

Het verschil tussen scenario A en scenario B laat zich als volgt samenvatten:

Scenario A	Scenario B	Toelichting
Afname bestand tot break even	Ongewijzigd beleid	
Tekort op het i-deel = 0 Door onderstaande extra inzet worden besparingen gerealiseerd	Tekort op het i-deel = 650k Voortzetting van bestaand beleid met inzet van nieuwe instrumenten	Met toepassing vangnet en rekening houdend met toename statushouders

Beperking van de instroom door inzet extra personeel 'aan de poort'	Voortzetting bestaand beleid	A: Verscherping toets op rechtmatigheid
Doorlichting bestaand bestand op rechtmatigheid en re-integratiemogelijkheden door inzet van extra personeel	Voortzetting bestaand beleid	
Vergroting van de uitstroom door inzet van detacheringsbanen (inzet van accountmanagement en ploegleiding)		Detachingsbaan: WWB-er wordt in dienst genomen van Ferm Werk en (groepsgewijs) gedetacheerd.
Vergroting van de uitstroom door invulling vacatures vanuit SROI, inzet van accountmanagement		
Inzet instrumenten obv Participatiewet <ul style="list-style-type: none"> ● regiokosten ● loonkostensubsidie arbeidsbeperkten ● facilitering werkgevers (no-risk polis, etc.) 	Idem	Inzet van instrumenten brengt kosten met zich mee: <ul style="list-style-type: none"> ● indicering door UWV ● loonwaardebepaling ● jobcoaching ● loonkostensubsidie (i-deel)
Inschatting effect op gemeentelijke bijdrage (tov begroting Ferm Werk 2014) Grote geldstroom: + 550k	Inschatting effect op gemeentelijke bijdrage (tov begroting Ferm Werk 2014) Grote geldstroom: + 900k	Cijfers zijn zeer voorlopig!

De toename van de grote geldstroom bij scenario A wordt veroorzaakt door de inzet van loonkostensubsidie voor arbeidsbeperkten, hogere uitgaven bij armoedebeleid als gevolg van de toename van het aantal statushouders en de inzet van detacheringsbanen. Bij scenario B gaat het met name om meer uitgaven vanwege de toename van het aantal uitkeringen.

De wijzigingen in het bestand en in de uitgaven Grote Geldstroom hebben invloed op de Kleine Geldstroom; de uitvoeringskosten. Een grotere inspanning om de instroom te beperken en de uitstroom te bevorderen (scenario A.) en een groter bestand (scenario B) hebben tot gevolg dat de werkzaamheden toenemen. Momenteel worden stappen ontwikkeld om de efficiëntie in de uitvoering te optimaliseren zodat de (stijging van de) uitvoeringskosten kan worden beperkt. Deze stappen staan nog los van het onderzoek dat in opdracht van de RvC plaatsvindt naar de bedrijfsvoering en de werkgeversdienstverlening.